

YÖNETMELİK

Bursa Teknik Üniversitesinden:

**BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE
ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Bursa Teknik Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlarla ilgili esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Bursa Teknik Üniversitesinde yürütülen ve lisans temeline dayalı yüksek lisans ve lisans ve yüksek lisansa dayalı doktora programlarından oluşan lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AGNO: Ağırlıklı genel not ortalamasını,
  - b) Akademik yarıyıl: Senato tarafından kabul edilen bir akademik takvim yarıyılı,
  - c) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECTS) kredisini,
  - ç) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
  - d) Anabilim dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde enstitü için tanımlanan ve enstitüde eğitim programı bulunan anabilim dalını,
  - e) Anabilim dalı akademik kurulu: Üniversitedeki öğretim üyeleri ve görevlilerinden oluşan, lisansüstü düzeyde ders veren veya tez çalışmasını yöneten, ilgili anabilim dalı programlarının planlanmasında ve uygulanmasında anabilim dalı başkanına görüş bildiren kurulu,
  - f) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyeleri ve doktoralı öğretim görevlilerini,
  - g) Enstitü: Bursa Teknik Üniversitesine bağlı enstitüleri,
  - ğ) Enstitü anabilim dalı başkanı: Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlandığı şekilde belirlenen başkanı,
  - h) Enstitü kurulu: Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde öğretim programları bulunan ve/veya ortak öğretim programı yürüten enstitü anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,
  - ı) Enstitü yönetim kurulu: İlgili enstitünün yönetim kurulunu,
  - i) Eş danışman: Tez çalışmasının niteliğinin gerektirdiği durumlarda atanan ikinci danışmanı,
  - j) GMAT: Graduate Management Admission Test sınavını,
  - k) GRE: Uluslararası bir sınav olan Graduate Record Examinations sınavını,
  - l) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
  - m) Rektör: Bursa Teknik Üniversitesi Rektörünü,
  - n) Rektörlük: Bursa Teknik Üniversitesi Rektörlüğünü,
  - o) Senato: Bursa Teknik Üniversitesi Senatosunu,
  - ö) Tez: Yüksek lisans tezini/doktora tezini,
  - p) Üniversite: Bursa Teknik Üniversitesini,
  - r) Üniversite Yönetim Kurulu: Bursa Teknik Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
  - s) Yabancı Diller Yüksekokulu: Bursa Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunu,
  - ş) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programların Açılması, Programlara Başvuru Koşulları, Kayıt ve Kabul

Lisansüstü program açma teklifleri

MADDE 5 – (1) Lisansüstü programlar, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 7 nci maddesinde belirtildiği gibi enstitü anabilim dalları ile aynı adları taşırlar. Ancak Rektörün önerisi

ve Yükseköğretim Kurulunun kararı ile bir enstitü anabilim dalında, o enstitü anabilim dalından değişik adlar taşıyan lisansüstü programlar da açılabilir.

(2) Enstitülerde, Rektörün önerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü öğretim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim dalından değişik bir ad taşıyan, disiplinlerarası bir enstitü anabilim dalı kurulabilir. Bu tür bir enstitü anabilim dalının başkanı, ilgili dekanların görüşleri alınarak, enstitü müdürü tarafından atanır.

(3) Lisansüstü programları yurt içi ve yurt dışı entegre programlar şeklinde düzenlenebilir. Bu programların Senato tarafından hazırlanan uygulama usul ve esasları, Yükseköğretim Kurulunun onayına sunulur.

(4) Lisansüstü öğretimi Türkçe, Türkçe-İngilizce veya İngilizce dillerinde yapılır. Türkçe-İngilizce yürütülen programlarda öğrenciler, mezuniyet için alınması gereken derslerin toplam AKTS'sinin Senatonun belirlediği oranda İngilizce verilen derslerden almak zorundadırlar.

Kontenjanların belirlenmesi ve ilanı

MADDE 6 – (1) Enstitü anabilim dalları kendi akademik kurullarında, Senatonun kabul ettiği yüksek lisans, doktora eğitimi değerlendirme ölçütlerine uygun olarak belirleyecekleri öğrenci kontenjanlarını ve varsa kontenjanlarla ilgili özel koşulları ilgili enstitü müdürlüğüne bildirir. İlgili enstitü kurulu kontenjanlarla ilgili gerekli düzenlemeyi yapar. Enstitü kurulunca önerilen ve Senato tarafından karara bağlanan kontenjanlar ilan edilir. İlanda programların adları, son başvuru tarihi, başvuru koşulları, istenen belgeler, var ise diğer açıklayıcı bilgiler yer alır. Söz konusu ilan her yarıyıl başında verilebilir.

Lisansüstü programlara başvuru koşulları

MADDE 7 – (1) Tezli veya tezsiz yüksek lisans programına ya da doktora programına başvuru yapılabilmesi için gerekli şartlar şunlardır:

a) Yüksek lisans programı için lisans diplomasına sahip olmak,
b) Doktora programı için yüksek lisans veya lisans diplomasına sahip olmak,
c) ALES sınavından başvurdukları programın puan türünde Yükseköğretim Kurulunca ilan edilen ALES standart puanından az olmamak koşuluyla anabilim dallarının belirlemiş olduğu ALES veya buna eşdeğer GMAT/GRE puanını almış olmak,

ç) Senato tarafından belirlenmiş olan yabancı dil puanını aşağıdaki koşullardan birisi ile sağlamış olmak:

1) YDS'den ya da Yükseköğretim Kurulu tarafından eşdeğer kabul edilen sınavlardan yeterli puanı almış olmak,
2) Yüksek lisans için Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yabancı dil sınavından yeterli puanı almış olmak.

(2) GMAT/GRE puanının ALES puanına dönüştürme işlemi Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen tabloya göre yapılır.

(3) ALES ve eşdeğeri uluslararası sınav puanlarının geçerlik süresi, adayın sınava girdiği tarihten itibaren ilgili sınavları yapan kurumun belirlediği geçerlik süresidir. Lisansüstü programa başvuru tarihinde geçerlik süresinin dolmamış olması gerekir. Başvuru tarihinde geçerli olan belge programa kayıt tarihinde de geçerli sayılır.

Enstitüde lisansüstü programlar arası doğrudan geçiş

MADDE 8 – (1) Enstitüde tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, kontenjanı açılmış tezli yüksek lisans programına enstitü yönetim kurulu kararıyla geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir. Ancak geçiş yapılan tezli yüksek lisans programının varsa zorunlu derslerinin başarılmış olması gerekir.

(2) Lisans derecesi ile doktora programına kayıtlı olan bir öğrenci, ilgili yüksek lisans programında öngörülen ders yükünü tamamlamış olması şartıyla, anabilim dalı başkanlığının uygun bulması halinde enstitü yönetim kurulu kararı ile yüksek lisans programına geçebilir. Öğrenci bu şartlara bağlı olarak doğrudan tez çalışmasına başlayabilir. Geçiş başvuruları ilgili anabilim dalı başkanlığına yapılır. Yüksek lisans programına geçen öğrenci yüksek lisans programının diğer gereklerini yerine getirmesi halinde yüksek lisans mezunu olur.

Sınav komisyonunun oluşturulması, değerlendirme ve kayıt

MADDE 9 – (1) Doktora programlarına başvuran adayların yeterlik düzeylerinin değerlendirilmesi, ilgili lisansüstü programı yürüten anabilim dalı başkanlığınca önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından kurulan komisyonca yapılır. Komisyon biri başkan olmak üzere en az üç asıl ve bir yedek üyeden oluşur.

(2) Başvuru koşullarına uygunluğu ilgili enstitü müdürlüğünce onaylanan adayların başarı notları Senato tarafından belirlenen değerlendirme kriterleri dikkate alınarak hesaplanır. Kontenjan gözetilerek başarı notuna göre asıl ve yedek adayların listesi belirlenir. Ancak doktora programlarına başvurularda, adaylar komisyon tarafından mülakata alınır. Mülakat notları belirlendikten sonra Senato tarafından belirlenen değerlendirme kriterlerine göre başarı notu hesaplanır ve yapılacak sıralama ile kontenjan dâhilinde öğrenciler yerleştirilir.

(3) Sınav belgeleri ve değerlendirme sonuçları bir tutanakla en geç iki gün içinde ilgili enstitü müdürlüğüne teslim edilir. Değerlendirme sonuçları ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir ve ilgili enstitü müdürlüğünce ilan edilir.

(4) Kayıt yaptırmayanların neden olduğu kontenjan boşlukları, ilgili enstitünün belirleyeceği tarihlerde listedeki sıralama esas alınarak doldurulabilir.

Bilimsel hazırlık programı

MADDE 10 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen ve nitelikleri aşağıda belirtilen öğrencilere eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Buna göre;

a) Lisans veya yüksek lisans derecesini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından veya başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanda almış olan adaylar anabilim dalı başkanlığının gerekli görmesi halinde bilimsel hazırlık programına alınır,

b) Yüksek lisans ve doktora programlarında, bilimsel hazırlık programına kabul edilen öğrencilerin alacağı dersler, eğitim-öğretim yarıyılı başlamadan önce ilgili anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir,

c) Bilimsel hazırlık programı en fazla iki yarıyıl olarak düzenlenebilir. Bu programda geçirilen süre bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans ve doktora programı sürelerinin dışındadır,

ç) Bilimsel hazırlık programında iki yarıyılı aşan süre ilgili programın azami eğitim süresine dâhil edilir,

d) Bilimsel hazırlık programında alınması gereken dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için belirlenen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra danışmanın ve ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile zorunlu derslerinden olmamak kaydıyla lisansüstü programa yönelik toplam en fazla iki ders alabilir,

e) Yüksek lisans bilimsel hazırlık programları lisans seviyesindeki derslerden oluşur, doktora bilimsel hazırlık programları lisans ve/veya yüksek lisans seviyesindeki derslerden oluşur ve bu dersler ilgili lisansüstü programların ders yüküne sayılmaz,

f) Bilimsel hazırlık programı dersleri bir yarıyıldan fazla otuz AKTS'yi geçemez,

g) Öğrencilerin lisansüstü bilimsel hazırlık programında başarılı sayılabilmeleri ve lisansüstü programa başlayabilmeleri için bilimsel hazırlık programının lisans derslerinden en az CC notu, yüksek lisans derslerinden en az CB notu almaları ve programı 2,50 ağırlıklı genel not ortalaması ile tamamlamaları gerekir,

ğ) Bilimsel hazırlık süresi sonunda başarısız olan öğrenciler lisansüstü programa başlayamazlar ve programla ilişkileri kesilir.

Değişim ve özel öğrenci kabulü

MADDE 11 – (1) Değişim öğrencileri; Üniversitenin ulusal ve uluslararası değişim programları çerçevesinde Üniversitede bir veya daha fazla dönem için eğitim görme hakkını kullanan diğer yükseköğretim kurumları öğrencileridir. Bu öğrencilerin, seçilme, ders alma, ders saydırma, kabul işlemleri ve değişim programları uygulama esasları ilgili mevzuata göre yapılır.

(2) Lisans mezunları belirli bir konuda bilgisini artırmak amacı ile bir yüksek lisans programı dersine, yüksek lisans mezunları veya eşdeğer diplomaya sahip olanlar bir doktora ders programı dersine özel öğrenci statüsünde devam edebilirler. Bunun için özel öğrenci olmak isteyenlerin her yarıyıl için belirlenen kayıt süresi içinde ilgili enstitüye müracaat etmesi gerekir. Bu statü, ilgili anabilim dalı kurulu teklifi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile oluşturulur.

(3) Özel öğrenci statüsünde olanlar öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Öğrenci derse devam şartını yerine getirmesi halinde, ilgili derse devam ettiğine dair bir katılım belgesi verilir. 20 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre başarılı olunan ders için ise başarı belgesi verilir.

(4) Özel öğrenci, sadece programa kayıtlı öğrenciler için açılmış ders/derslere kayıt yaptırabilir. Özel öğrenci olarak alınacak dersler ücretli olup, ödenecek ücret her eğitim-öğretim yılı başında Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(5) Özel öğrencilerin, en fazla iki yıl ara vermek kaydı ile ilgili lisansüstü programa başvuru koşullarını sağlayarak kabul edilmeleri durumunda, özel öğrenci iken aldığı derslerin başarı koşullarını yerine getirmeleri halinde, bu derslerin sayım işlemi enstitü anabilim dalı başkanının önerisi alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) Üniversitedeki veya başka bir yükseköğretim kurumundaki lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenci, Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde yatay geçiş yoluyla Üniversitenin lisansüstü programlarına kabul edilebilir.

Yabancı uyruklu adayların kabulü

MADDE 13 – (1) Yabancı uyruklu adayların lisansüstü eğitim programlarına kabul koşulları, enstitü anabilim dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir.

Diğer üniversitelere öğretim elemanı yetiştirilmesi

MADDE 14 – (1) 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesi uyarınca bir başka üniversiteden geçici kadro tahsisi ile lisansüstü eğitim yapmak amacı ile Üniversiteye müracaat edilmesi halinde, öğrenci adaylarında da bu Yönetmeliğin öngördüğü şartlar aranır.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 15 – (1) Üniversitede başvurdukları lisansüstü programlarda öğrenim yapma hakkı elde eden adayların kayıtları ilan edilen tarihlerde Senato tarafından belirlenen esaslara göre yapılır.

(2) Kayıt için istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir.

(3) Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(4) Belirtilen tarihlerde kesin kayıt yaptırmayan veya eksik evrak ve benzeri nedenlerle kayıt şartlarını yerine getirmediği için kaydı yapılmayanların daha sonra hiçbir şekilde kaydı yapılmaz.

Kayıt yenileme ve katkı payı

MADDE 16 – (1) Lisansüstü programlara kayıtlı öğrenciler, güz ve bahar yarıyılları başlarında, akademik takvimde belirtilen tarihlerde, ilgili mevzuatla belirlenen varsa katkı payı veya öğrenim ücretini ödemek ve enstitü müdürlüğüne gerekli kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Kaydını yenilemeyen öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(2) Lisansüstü programlara kayıtlı bulunan öğrenciler, hangi aşamada olduklarına bakılmaksızın Senatonun belirleyeceği takvime göre ders kayıtlarını yaptırır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim ve Sınavlara İlişkin Esaslar

Eğitim-öğretim yılı ve lisansüstü ders programı

MADDE 17 – (1) Bir eğitim-öğretim yılı iki yarıyıldan oluşur.

(2) Akademik yılın kapsadığı kayıt, ders, sınav ve benzeri faaliyetlerin süre ve tarihlerine ait hususlar, Senato tarafından belirlenir ve akademik takvim olarak ilan edilir.

(3) İlgili anabilim dalı tarafından hazırlanan eğitim ve öğretim programları ve mezuniyet için gerekli koşullar ilgili enstitü kurulunun olumlu görüşü ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

(4) Derslerin AKTS'leri, öğrencinin bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak hesaplanır.

(5) Bir sonraki dönem verilecek derslerin belirlenmesi akademik takvimde belirlenen süre içerisinde ilgili anabilim dallarının görüşü alınarak ilgili enstitü öğrenci işleri bürosunca yapılır ve ilan edilir.

(6) Programların uygulanmasına ilişkin diğer esaslar ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Derslerin seçilmesi ve ders kaydı

MADDE 18 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarındaki dersler, enstitü kurulunun teklifi ve Senato kararı ile açılabilir. Birbirinin devamı niteliğinde olan birinci ve ikinci yarıyıldaki okutulan dersler ise aynı yarıyıl içinde açılmaz. Anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü kurulu kararı ile ön şartlı dersler konulabilir.

(2) Öğrenci ilgili anabilim dalı lisansüstü programında yer alan zorunlu derslerini alır. Yüksek lisans öğrencisinin ve lisans derecesi ile kabul edilmiş doktora öğrencisinin alacağı derslerin en çok iki tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması şartıyla lisans derslerinden seçilebilir. Öğrenci ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer enstitülerde veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçebilir. Bu şekilde alınan dersler toplam ders sayısından sayılır.

(3) Yüksek lisans öğrencisi ve lisans derecesi ile kabul edilmiş doktora öğrencisi bir seminer vermek zorundadır. Seminer dersi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Seminerin başarısız olması halinde aynı dönem içinde bir kez daha tekrarlanır.

(4) Uzmanlık alan dersi, yüksek lisans ve doktora danışmanlığı bulunan öğretim üyelerinin danışmanlıkları devam ettiği sürece açabilecekleri teorik bir derstir. Uzmanlık alan dersi Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde uygulanır.

(5) Erasmus ve Farabi gibi ulusal veya uluslararası değişim programından yararlanan öğrencilerin alacakları derslerin AKTS'leri ile bunların denkliği ilgili anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır.

(6) Lisansüstü öğrenciler dersten çekilme işlemi yapamaz.

Derslere devam ve sınavlar

MADDE 19 – (1) Lisansüstü programlarda; kuramsal derslerde %70, uygulamalı derslerde ise %80 devam şartı zorunludur.

(2) Öğrenciler; derslere, uygulamalara, seminerlere, yarıyıl içi ve yarıyıl sonu sınavlarına ve diğer bütün çalışmalara katılmak zorundadır.

(3) Öğrencilerin ders, uygulama ve benzeri çalışmalara devam durumları ilgili öğretim elemanı tarafından izlenir.

(4) Sınavlar dersi veren öğretim üyesi tarafından belirlenir. Yazılı, ödev veya uygulamalı olarak çeşitli türlerde yapılabilir. Sınavların türleri ve başarı değerlendirmesine esas alınacak etkinlikler ve bunların ağırlıkları dersi veren öğretim üyesi tarafından yarıyıl başında öğrencilere duyurulur.

(5) Her ders için en az bir yarıyıl içi notu verilir.

(6) Enstitü yönetim kurulunun uygun göreceği mazeretler sebebiyle, ara sınavlara ve bütünleme sınavlarına giremeyen lisansüstü öğrencilere, enstitü yönetim kurulunca mazeret sınav hakkı verilir. Kısa süreli sınavlar ile yarıyıl sonu sınavları için mazeret sınav hakkı verilmez.

(7) Yarıyıl sonunda tüm derslerin notları dersi veren öğretim üyesi tarafından imzalanmış olarak anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile on beş gün içinde ilgili enstitüye iletilir. Sınav evrakları anabilim dalı başkanlıkları tarafından saklanır.

Notlar, işaretler ve ortalamalar

MADDE 20 – (1) Ders başarısının tespitine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Derslerdeki başarı durumunu gösteren harf notunun 100'lük ve 4'lük sistem karşılıkları aşağıdaki gibidir:

<u>Harf Notu</u>	<u>100'lük Sistem</u>	<u>4'lük Sistem</u>
AA	90-100	4,00
BA	80-89	3,50
BB	75-79	3,00
CB	70-74	2,50
CC	65-69	2,00
DC	60-64	1,50
DD	55-59	1,00
FD	50-54	0,50
FF	0-49	0,00

b) Yukarıdaki esaslar çerçevesinde yarıyıl sonunda 100 üzerinden alınan ham puanlara göre harf notları verildikten sonra; yüksek lisans programlarında AA, BA, BB ve CB notlarını; doktora programında ise AA, BA ve BB notlarını alan öğrenci o dersi başarmış sayılır.

c) Ayrıca, yukarıdaki harf notları dışında aşağıdaki harfler de kullanılabilir:

1) D (Devamsız) notu; derse devam yükümlüğüne ve/veya ders uygulamalarına ilişkin koşulları ve gerekleri yerine getirmeyen öğrenciye verilir. D not ortalaması hesabına FF notu olarak geçilir,

2) DE (Devam eden çalışma) notu; tezini başarıyla sürdürmekte olan öğrenciye verilir,

3) K (Kalır) notu; (a) bendinde verilen tablodaki harf notlarının kullanılmadığı seminer, uzmanlık alan dersi, doktora yeterlik, tez önerisi ve tez çalışması gibi derslerde başarısız olan öğrenciye verilir,

4) E (Eksik) notu; ilgili dersin ön koşullarını yerine getirmiş olma şartına bağlı olmak kaydıyla, hastalık veya ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edilebilir bir gerekçe ile bütünleme sınavı, seminer, laboratuvar, ödev ve benzeri yükümlüğünü yerine getirmeyen öğrenciye verilir. E notu alan öğrenci, notlarının enstitüye tesliminden itibaren on beş gün içinde eksikliklerini tamamlamak zorundadır. Ancak mazeretin uzaması halinde enstitü yönetim kurulunun kararı ile eksik tamamlama süresi, bir sonraki kayıt dönemine kadar uzatılabilir. Aksi halde E notu, K veya FF notuna dönüşür,

5) İZ (İzinli) notu; akademik izinli olduğu için derse devam yükümlülüklerini veya ders uygulamalarına ait koşulları yerine getirmeyen öğrenciye verilir ve not ortalamasına katılmaz. Öğrenci, İZ notu aldığı dersi tekrar eder,

6) G (Geçer) notu; (a) bendinde verilen tablodaki harf notlarının kullanılmadığı seminer, uzmanlık alan dersi, doktora yeterlik, tez önerisi ve tez çalışması gibi dersleri başarıyla tamamlayan öğrencilere verilir.

ç) Erasmus ve Farabi gibi ulusal veya uluslararası değişim programından yararlanan öğrencilerin aldıkları derslerin notlarının intibakı anabilim dalı başkanlığının teklifi ile enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır. Bu notlar öğrencinin not döküm belgesine işlenir.

Başarı ortalaması

MADDE 21 – (1) Öğrencinin başarı durumu, her yarıyıl sonunda 20 nci maddedeki tabloda harf notu karşılığı olarak verilen katsayılar üzerinden hesaplanan ağırlıklı genel not ortalaması AGNO ile belirlenir. AGNO, öğrencinin lisansüstü programa girişinden itibaren, kayıtlı bulunduğu anabilim dalının ders programındaki derslerinin tümü göz önüne alınarak yarıyıl sonunda hesaplanan ağırlıklı not ortalamasıdır.

(2) Ağırlıklı not ortalaması, alınan derslerin AKTS'leriyle, derslerden alınan harf notlarının eşdeğeri ağırlık katsayılarının çarpımından elde edilen toplamın, toplam ders AKTS'sine bölünmesiyle bulunur. Ağırlıklı not ortalaması virgülden sonra iki haneli olarak hesaplanır.

(3) AGNO öğrencinin derslerden aldığı, AA'dan FF'ye kadar notların değerlendirmeye katılması ile belirlenir.

(4) Öğrencinin aldığı tüm notlar not belgesine işlenir.

Danışman atanması

MADDE 22 – (1) Lisansüstü programlarda danışman atanması aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) İlgili anabilim dalı, kesin kaydını yaptıran her öğrenci için, anabilim dalında profesör, doçent ve yardımcı doçent unvanlı öğretim üyeleri arasından, öğrencinin görüşünü alarak bir danışmanı on beş gün içinde enstitüye önerir. Disiplinlerarası programlarda birinci danışman Üniversite öğretim üyeleri arasından atanabilir,

b) Enstitü yönetim kurulu, öneriyi de dikkate alarak lisansüstü öğrenimi yapacak öğrenciye bir danışman tayin eder,

c) Doktora programlarında öğretim üyelerinin danışman olabilmesi için en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir,

ç) Danışmanın başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi durumunda ilgili anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile danışmanlığı eş veya asıl olarak devam edebilir,

d) Danışman, ders ve tez aşaması için atanır. Ancak öğretim üyesinin veya öğrencinin talebi üzerine, tez aşamasında ilgili anabilim dalı başkanlığının teklifi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile danışman değiştirilebilir,

e) Yüksek lisans programlarında, tezin teslim edileceği yarıyıl içerisinde danışman değişikliği yapılmaz,

f) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile eş danışman atanabilir. Eş danışman tez çalışması ile ilgili olmak üzere Üniversite öğretim üyeleri veya başka bir üniversitenin öğretim üyeleri arasından teklif edilebilir,

g) Danışman atanıncaya kadar lisansüstü öğrencinin danışmanlığını anabilim dalı başkanı yürütür,

ğ) Enstitü yönetim kurulu, süresi içerisinde danışman teklifi yapılmaması halinde, ilgili anabilim dalı öğretim üyelerinden bir danışman atar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Programın amacı ve kapsamı

MADDE 23 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrenciye bilimsel araştırma yaparak bilgiye erişme, değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazandırmaktır.

(2) Tezli yüksek lisans programı; en az yedi adet ders, bir seminer, tez çalışması ve tez sınavından oluşur.

Programın süresi ve mezuniyet şartları

MADDE 24 – (1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi azami altı yarıyıldır.

(2) Tezli yüksek lisans programını altı yarıyıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(3) Tezli yüksek lisans programını erken bitirme süresi üç yarıyıldan az olamaz.

(4) Mezuniyet için, alınan derslerden en az yedi dersin başarılmış olması, alınan tüm derslerin ağırlıklı genel not ortalamasının 4,00 üzerinden en az 2,75 olması, seminer dersi ve tez çalışmasının başarıyla tamamlanması gerekir.

(5) Tezli yüksek lisans programından mezun olabilmek için öğrencinin alması gereken AKTS toplamı en az 90, en fazla 120 olmalıdır.

(6) Tezli yüksek lisans programı anabilim dalı başkanlığının teklifi ile en erken tez konusunun belirlendiği tarihten itibaren dört ay sonra tamamlanabilir.

Ders yükü

MADDE 25 – (1) Öğrenci, danışmanınca açılan uzmanlık alan dersine her yarıyıl kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Seminer dersi ve tez çalışması başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Seminer dersinin düzenlenişi ve verilmesi ilgili enstitü tarafından belirlenir.

(3) Öğrenci, danışmanın onayı ile Üniversite bünyesindeki diğer lisansüstü programlardan ders alabilir. Öğrenci, danışmanın önerisi, enstitü anabilim dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan, programıyla ilgili lisansüstü derslerinden alabilir. Ancak diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin o yarıyıldan önce Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir.

(4) Öğrenci lisans öğrenimi sırasında almamış olduğu lisans derslerinden en çok iki ders alabilir.

(5) Öğrencinin kayıtlı olduğu anabilim dalından alacağı derslerin sayısı dörtten az olamaz.

Tez konusunun belirlenmesi

MADDE 26 – (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, 23 üncü maddede belirlenen amaca uygun bir tez hazırlamak zorundadır.

(2) En az altı dersini başarıyla tamamlamış öğrencinin tez konusu önerilebilir. Danışmanı tarafından önerilen tez konusu anabilim dalı başkanlığı tarafından enstitüye sunulur ve enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

(3) Tez konusu danışmanın önerisi, anabilim dalının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile değiştirilebilir. Tez konusu değişikliğine gidilmesinden dolayı ek süre verilmez.

Yüksek lisans tez çalışması ve sonuçlandırılması

MADDE 27 – (1) Öğrenci; derslerini tamamlamadan tezinin teslim edemez.

(2) Tez, ilgili enstitünün tez yazım kurallarına göre yazılır. Danışman tarafından tezinin kopyası anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili enstitüye gönderilir.

(3) Enstitüde tezin yazım kurallarına uygunluğu incelenir. Tez yazım kurallarına uygun olmadığı belirlenen tezler gerekli düzeltmeler için iade edilir.

Jürinin belirlenmesi ve sınavın yapılması

MADDE 28 – (1) Yüksek lisans tez sınav jürisi, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir.

(2) Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri başka bir kurumdan olmak üzere en az üç öğretim üyesinden oluşur. İkinci tez danışmanının olması halinde, her iki danışmanın yer aldığı jüri, beş kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Danışmanın anabilim dalı başkanlığına vereceği jüri öneri listesinde en az iki yedek üye olmalıdır. Asıl ve yedek üyelerden en az biri başka bir kurumdan olmak zorundadır. İlgili enstitü yönetim kurulu önerilen bu isimleri dikkate alarak asıl ve yedek jüri üyelerini belirler.

(3) Jüri üyelerinden herhangi birinin sınava katılmaması halinde sınav, yedek üyenin katılımı ile yapılır. Başka kurumdan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda aynı konumda yedek üye sınav için davet edilir.

(4) Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Anabilim dalı başkanlığı, sınav yeri ve zamanını sınavdan üç gün önce enstitüye bildirir ve ilan eder. Sınav, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı tüm öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarının izlenmesine açıktır. Karar aşamasında izleyicilerin dışarı çıkması gerekmektedir.

(5) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye en fazla üç ay süre verilir. Üç aylık süre sonunda tezinde gerekli düzeltmeleri yapamayan öğrenciye mazeretinin enstitü yönetim kurulunda kabul edilmesi durumunda en fazla iki ay daha ek süre verilebilir. Öğrenci bu süre sonunda danışmanının onayıyla enstitüye teslim ettiği düzeltilmiş tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sınavlarında tezi reddedilen veya düzeltme süresi sonunda düzeltilmiş tezini enstitüye teslim etmeyen öğrencinin, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tez konusu veya danışmanı değiştirilebilir. Bu süre eğitim öğretim süresine dâhil edilir. Gerekli şartları sağlayan öğrencilere talep etmeleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Tez sınavında başarılı olan ve mezuniyet için diğer koşulları yerine getiren öğrenci, enstitüce belirlenen sayıda ciltlenmiş tez çalışmalarını elektronik kopyaları ile birlikte ilgili enstitüye sınava giriş tarihinden itibaren bir ay içerisinde teslim eder.

Yüksek lisans diploması

MADDE 29 – (1) Mezuniyetine enstitü yönetim kurulunca karar verilen öğrenciye yüksek lisans diploması verilir. Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin devam ettiği enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(2) Diploması henüz düzenlenmemiş öğrencilere, yazılı isteği üzerine bir defaya mahsus olmak üzere geçici mezuniyet belgesi verilir.

(3) Diplomalara Senato tarafından belirlenen usul ve esaslara göre düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Programın amacı ve kapsamı

MADDE 30 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı, en az on adet ders ile bir dönem projesi dersinden oluşur.

Programın süresi ve mezuniyet şartları

MADDE 31 – (1) Tezsiz yüksek lisans ders programını tamamlama süresi azami altı yarıyıldır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programını azami üç akademik yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(3) Senato tarafından belirlenen esaslara bağlı olarak tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir.

(4) Öğrenci, danışmanının onayı ile Üniversite bünyesindeki diğer lisansüstü programlardan ders alabilir. Öğrenci, ayrıca danışmanının önerisi, enstitü anabilim dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan, programıyla ilgili lisansüstü derslerinden alabilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında o yarıyıldan açılmamış olması gerekir.

(5) Öğrenci lisans öğrenimi sırasında almamış olduğu lisans derslerinden en çok üç ders alabilir.

(6) Öğrencinin kayıtlı olduğu yüksek lisans programından alacağı derslerin sayısı beşten az olamaz.

(7) Mezuniyet için, alınan derslerden en az on dersin başarıyla alınması, alınan tüm derslerin AGNO'sunun 4,00 üzerinden en az 2,75 olması, dönem projesi çalışmasının başarıyla tamamlanması gerekir.

(8) Tezsiz yüksek lisans programından mezun olabilmek için öğrencinin alması gereken AKTS toplamı en az 90, en fazla 120 olmalıdır.

Dönem projesi

MADDE 32 – (1) Dönem projesi; öğrencinin yüksek lisans ders programında edindiği bilgilerin etkin olarak kullanılmasını kapsar. Dönem projesi danışman tarafından bir yarıyıl sürecek şekilde ilgili programa göre ikinci yarıyıldan itibaren verilebilir.

(2) Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan itibaren dönem projesine kayıt yaptırmak ve dönem sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Dönem projesi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Başarısız olunması halinde, dönem projesi izleyen her yarıyıl tekrar verilir.

(3) Dönem projesinin değerlendirme şartları ilgili enstitü tarafından belirlenir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 33 – (1) Derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan tezsiz yüksek lisans öğrencisine Senatoca uygun görülen tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(3) Diploması henüz düzenlenmemiş öğrencilere, yazılı isteği üzerine bir defaya mahsus olmak üzere geçici mezuniyet belgesi verilir.

(4) Diplomalara Senato tarafından belirlenen usul ve esaslara göre düzenlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Programın amacı ve kapsamı

MADDE 34 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşabilme yeteneği kazandırmaktır.

(2) Doktora çalışması sonucunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini sağlaması gerekir.

(3) Doktora programı;

a) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en az yedi adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez çalışması ve tez sınavından,

b) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en az on dört adet ders, bir adet seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez çalışması ve tez sınavından, oluşur.

Programın süresi ve mezuniyet şartları

MADDE 35 – (1) Doktora programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami bir yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami onsekiz yarıyıldır.

(2) Doktora programı için dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için iki yıl, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için üç yıldır.

(3) Süresi içinde derslerini başarıyla tamamlamayanlar ile azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder. Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş olanlardan, gerekli ders yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla doktora tezinde başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(4) Doktora programı tez izleme komitesinin olumlu görüşü ve anabilim dalı başkanlığının teklifi ile en erken;

a) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilenlerde altıncı yarıyıl,

b) Lisans derecesi ile kabul edilenlerde sekizinci yarıyıl,

sonunda tamamlanabilir.

(5) Mezuniyet için;

a) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrencinin aldığı derslerinden en az yedi dersi başarmış olması, aldığı tüm derslerin ağırlıklı genel not ortalamasının en az 3,00 olması, yeterlik sınavını, tez önerisini ve tez çalışmasını başarıyla tamamlaması,

b) Lisans derecesi ile kabul edilen öğrencinin aldığı derslerinden en az on dört dersi başarmış olması, aldığı tüm derslerin ağırlıklı genel not ortalamasının en az 3,00 olması, seminer dersini, yeterlik sınavını, tez önerisini ve tez çalışmasını başarıyla tamamlaması,

c) En az bir adet tam metin özgün bir makalenin ulusal veya uluslararası hakemli dergilerden birinde basılması veya kabul edilmesi, gerekir.

(6) Doktora programından mezun olabilmek için öğrencinin alması gereken AKTS toplamı en az 180, en fazla 240 olmalıdır.

Ders yükü

MADDE 36 – (1) Öğrenci, danışmanınca açılan uzmanlık alan dersine her yarıyıl kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Seminer dersi, doktora yeterlik, tez önerisi ve tez çalışması başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Seminer dersinin düzenlenmesi ve verilmesi ile ilgili esaslar enstitü tarafından belirlenir.

(3) Öğrenci, danışmanının onayı ile Üniversite bünyesindeki diğer lisansüstü programlardan ders alabilir. Öğrenci, ayrıca danışmanının önerisi, enstitü anabilim dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan, programıyla ilgili lisansüstü derslerinden alabilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir.

(4) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci lisans öğrenimi sırasında almamış olduğu lisans derslerinden en çok iki ders alabilir.

(5) Öğrencinin kayıtlı olduğu anabilim dalından alacağı derslerin sayısı yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için dörtten, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise sekizden az olamaz.

(6) AGNO'su en az 3,00 olacak şekilde derslerini tamamlayan yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci ise en geç yedinci yarıyıl doktora yeterlik sınavına kayıt yaptırmak zorundadır.

(7) Doktora yeterlik sınavından başarılı olan öğrenci, aynı yarıyıl içinde tez önerisine kayıt yapmamışsa takip eden yarıyıl tez önerisine kayıt yaptırmak zorundadır.

(8) Tez önerisi kabul edilen öğrenci sonraki her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

Yeterlik sınavı

MADDE 37 – (1) Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin bulunduğu programdaki temel konularda ve tezi ile ilgili konularda yeterli bilgiye sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) Yeterlik sınavı, güz ve bahar yarıyılında olmak üzere yılda iki kez yapılır.

(3) Derslerini tamamlayan ve ağırlıklı genel not ortalaması en az 3,00 olan öğrenci yeterlik sınavına girmek için başvurabilir. Öğrenci, yeterlik sınavına girmek istediğini belirten bir dilekçeyi danışmanının uygun görüşüyle enstitü müdürlüğüne iletilmek üzere anabilim dalı başkanlığına verir.

(4) Yeterlik sınavları, ilgili anabilim dalı tarafından üç yıllık süre için önerilen, ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan ve tam zamanlı görev yapan beş öğretim üyesinden oluşan doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite; farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla biri tez danışmanı, en az ikisi başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere beş asıl ve birisi başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek üyeden oluşan sınav jüri önerisini ilgili anabilim dalı başkanlığına sunar.

(5) Enstitü yönetim kurulu önerilen adaylar arasından ikisi başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere beş asıl ve birisi başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek jüri üyelerini belirler; görevlendirme yazılarını, yönetim kurulu kararını ve sınav ile ilgili belgeleri anabilim dalı başkanlığına gönderir. Öğrenci de konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir. Jüri asıl üyelerinden herhangi birinin katılmaması halinde sınav, anabilim dalı başkanının çağrısı üzerine yedek üyenin katılımı ile yapılır.

(6) Sınav, enstitü yönetim kurulu kararının tebliğini izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde yapılır. Anabilim dalı başkanlığı, sınav yeri ve zamanını sınavdan en geç üç gün önce enstitüye bildirir ve ilan eder. 36 ncı maddenin altıncı fıkrasında belirtilen süre sonunda yeterlik sınavına girmeyen öğrenci yeterlik sınavından başarısız olmuş kabul edilir ve bu başarısızlık sekizinci fıkraya göre işlem görür.

(7) Doktora yeterlik sınavı, jüri tarafından yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Öğrencinin yazılı sınavdan toplam 100 puan üzerinden en az 75 puan alması zorunludur. Yazılı sınavdan başarısız olan öğrenci sözlü sınava alınmaz. Sözlü sınavda sorulan sorular tutanak altına alınır. Jüri, öğrencinin sözlü sınavda başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Doktora yeterlik komitesi, sınav jüri önerileri ve öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Yeterlik sınavına girmek için başvuruda bulunan öğrenci yeterlik sınavına girmediği takdirde başarısız sayılır. Yeterlik sınavından başarısız olan öğrenci bir sonraki dönem sınava alınır.

(8) Yazılı sınavı başaran öğrenci sözlü sınavda başarılı olmadığında, aynı jüri ile bir sonraki yeterlik sınav döneminde sadece sözlü sınava girer. Bununla birlikte, üst üste iki yazılı sınavda ya da üst üste iki sözlü sınavda başarılı olamayan öğrenci danışmanının önerisi ve anabilim dalı başkanının uygun görüşü ile enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan en az 18 AKTS'lik dersi, ders yüküne sayılmamak üzere başarıyla tamamladıktan sonra doktora yeterlik sınav süreci yeniden başlar. Bu süreç sonunda yeniden başarısız olan öğrenci için aynı uygulama devam eder. Yeterlik sınavı tekrarında üç defa başarısızlık durumunda jürinin salt çoğunluğu değişecek şekilde sınav jürisi yeniden oluşturulur. Sınav evrakları anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye iletilir.

(9) Doktora yeterlik komitesi tarafından, yeterlik sınavını başaran bir öğrenciden üç dersten fazla olmamak şartıyla yeni ders/dersler alması istenebilir. İlave olarak alınacak bu ders/dersler başarmak zorundadır.

Tez izleme komitesi

MADDE 38 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; danışmanın önerisi, anabilim dalı başkanının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile en geç bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Danışman, tez izleme komitesinin doğal üyesidir. Diğer iki üyeden biri aynı anabilim dalından, diğer üye ise farklı bir anabilim dalından veya farklı bir yükseköğretim kurumundan konu ile ilgili öğretim üyelerinden seçilir. Herhangi bir sebeple komite üyelerinden birinin ayrılması halinde yeni bir üye atanır. Eğer varsa ikinci tez danışmanı komite toplantılarına katılabilir.

(3) Anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez izleme komitesi üyeleri değiştirilebilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 39 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci; en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez önerisinin değerlendirildiği toplantıyı izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Enstitü yönetim kurulu, tez izleme komitesi kararını 34 üncü maddedeki esaslara göre inceler ve tez konusunu karara bağlar.

(4) Süresi içerisinde yazılı olarak tez önerisi başvurusunda bulunmayan, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci yeni bir tez konusu seçme hakkına sahiptir. Öğrenci, danışman değişikliği de talep edebilir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

Doktora tezinin izlenmesi

MADDE 40 – (1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, dönem içindeki çalışmalarını değerlendirmek için ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Anabilim dalı başkanlığı, tez izleme toplantı yeri ve zamanını en geç sınavdan üç gün önce enstitüye bildirir. Öğrenci, toplantı tarihinden en az onbeş gün öncesinden komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların tamamı ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez raporu, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Belirlenen takvimde rapor sunmayan öğrenci başarısız kabul edilir. Tez izleme toplantısına ilişkin komite kararı anabilim dalı başkanlığı tarafından üç iş günü içerisinde enstitüye tutanakla iletilir ve ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

(2) Tez çalışması esnasında, tez izleme komitesi raporlarında üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız olarak değerlendirilmesi durumunda, öğrenciye yeni bir danışman ile tez izleme komitesi atanabilir, ayrıca yeni bir tez konusu belirlenebilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 41 – (1) Tez, ilgili enstitünün tez yazım kurallarına göre yazılır. Danışman tarafından tezin ciltsiz bir kopyası anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili enstitüye gönderilir. Tezin enstitünün yazım kurallarına uygunluğu incelenir ve tez yazım kurallarına uygun olmadığı belirlenen tezler gerekli düzeltmeler için iade edilir.

(2) Adayın savunma sınavına alınabilmesi için hazırlanan tezin, 35 inci maddenin beşinci fıkrasının (c) bendinde öngörülen koşulları sağlamış olması şartı aranır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda öngörülen şartlara bağlı olarak tezin uygunluğunun tespit edilmesi halinde anabilim dalı başkanlığı, enstitüye doktora tez jürisini önerir. Ayrıca, ilgili anabilim dalı başkanlığı, tez sınav yeri ve zamanını sınavdan en geç üç gün önce enstitüye bildirir ve ilan eder. Tez savunma jüri önerisi, tez izleme komitesi üyelerini kapsayacak şekilde üçü Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından olmak üzere en az yedi kişiden oluşur. Jüri önerisi ve enstitü yazım kurallarına göre hazırlanmış istenilen sayıda ciltsiz tezler enstitüye gönderilir. Enstitü yönetim kurulu, önerilen bu üyelerden üçü tez izleme komite üyesi olan öğretim üyelerinden olmak üzere beş asıl ve iki yedek üyeden oluşan doktora tez jürisini belirler. Beş asıl üyeden ikisi ve iki yedek üyeden biri Üniversite dışındaki başka yükseköğretim kurumu öğretim üyelerinden olmalıdır.

(4) Eş danışmanın tez savunma sınavında yer alması durumunda jüri, en az üçü farklı yükseköğretim kurumundan olmak üzere yedi asıl üyeden; yedek üyeler ise biri başka yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki üyeden oluşur.

(5) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılmayacak olan üyeler katılmama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç on beş gün içinde yazılı olarak enstitü müdürlüğüne bildirirler.

(6) Jüri üyelerinden herhangi birinin katılmaması halinde, savunma sınavı anabilim dalı başkanının çağrısı üzerine yedek üyenin katılımı ile yapılır. Başka yükseköğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda aynı konumda yedek üye sınav için davet edilir.

(7) Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır.

(8) Sınav, tezin aday tarafından sunulması ve soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı tüm öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarının izlenmesine açıktır. Karar aşamasında izleyicilerin dışarı çıkması gerekmektedir. Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Jüri, ret veya düzeltme kararını ayrıntılı olarak gerekçelendirir. Jüri üyelerinin kişisel raporları ve jüri ortak raporu diğer sınav evrakları ile birlikte anabilim dalı başkanlığı tarafından sınavı izleyen üç iş günü içinde enstitüye iletilir.

(9) Tezi kabul edilen öğrencinin mezuniyetine enstitü yönetim kurulu karar verir ve mezuniyet işlemleri yapılır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye, enstitü yönetim kurulu tarafından düzeltmelerin yapılabilmesi için altı aya kadar ek süre verilebilir. Altı aylık süre sonunda tezinde gerekli düzeltmeleri yapamayan öğrenciye mazeretinin enstitü yönetim kurulunda kabul edilmesi durumunda en fazla iki ay daha ek süre verilebilir. Öğrenci bu süre sonunda danışmanın onayı ile enstitüye teslim ettiği düzeltilmiş tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sınavında tezi reddedilen veya düzeltme süresi sonunda düzeltilmiş tezini enstitüye teslim etmeyen öğrencinin ilgili anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez danışmanı, tez izleme komitesi ve tez konusu değiştirilebilir.

(10) Tez sınavında başarılı olan ve mezuniyet için diğer koşulları yerine getiren öğrenci, enstitüce belirlenen sayıda ciltlenmiş tez çalışmalarını elektronik kopyaları ile birlikte ilgili enstitüye sınava giriş tarihinden itibaren bir ay içerisinde teslim eder.

Doktora diploması

MADDE 42 – (1) Mezuniyetine enstitü yönetim kurulunca karar verilen öğrenciye doktora diploması verilir. Doktora diploması üzerinde öğrencinin devam ettiği enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(2) Diploması henüz düzenlenmemiş öğrencilere, yazılı isteği üzerine bir defaya mahsus olmak üzere geçici mezuniyet belgesi verilir.

(3) Diplomalara Senato tarafından belirlenen usul ve esaslara göre düzenlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Lisansüstü tez yazım dili ve tez sınavı

MADDE 43 – (1) Lisansüstü tezler İngilizce programlarda İngilizce, Türkçe programlarda Türkçe yazılır. Türkçe-İngilizce programlarda ise tez İngilizce yazılabilir. Tez savunma sınavının hangi dilde yapılacağına jüri karar verir.

İkinci lisansüstü programa kayıt

MADDE 44 – (1) Üniversite enstitülerinden birinde tezli yüksek lisans veya doktora programına kayıtlı olan öğrenciler; kayıtlı oldukları programın yanı sıra ilgili enstitünün farklı bir yüksek lisans programı veya Üniversitenin diğer enstitülerinde olan bir yüksek lisans programına başvuru koşullarını sağlamaları ve kabul edilmeleri halinde kayıt yaptırabilirler.

Danışman değişikliği

MADDE 45 – (1) Lisansüstü öğrencilerin danışmanları; ölüm, emeklilik, başka üniversiteye naklen atanma, uzun süreli yurt içi veya yurt dışında görevlendirilme, uzun süreli hastalık ve benzeri durumlar ile enstitü yönetim kurulunun uygun göreceği mazeretler sebebiyle, ilgili anabilim dalı başkanlığının ve gerekli ise danışmanın görüşü de alınarak, başlanılan çalışmalar devam ettirilecek şekilde ilgili enstitü yönetim kurulunca değiştirilebilir. Bu haller dışında; öğrencinin yazılı gerekçeli talebi veya danışmanın yazılı olarak danışmanlıktan çekilme beyanı halinde de anabilim dalı başkanlığının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından danışman değişikliği yapılabilir.

Ders sayımı

MADDE 46 – (1) Ders sayımı için öğrencilerin, ilgili anabilim dalı başkanlığına saydırmak istedikleri dersleri belirten bir dilekçe ve ekinde not döküm belgesi ile ders içeriklerini kapsayan onaylı belgelerle başvurmaları gerekir.

(2) Başvurular, ders kaydının yapıldığı ilk yarıyılın ders kayıt haftasının sonuna kadar yapılır. Ders sayım işlemi, ilgili anabilim dalı görüşüne istinaden ilgili enstitü yönetim kurulunca değerlendirilir ve karara bağlanarak intibak işlemi yapılır. Ders sayım işlemi sonuçlanıncaya kadar öğrenci, ders sayım işleminin gerçekleşmemesi durumunda almak istediği derslere devam eder.

(3) Derslerin sayılabilmesi için; sayım talebinde bulunulan derslerin başarı notunun, bu Yönetmelikte belirlenen harf notlarından yüksek lisans için en az CB harf notu veya karşılığı, doktora için en az BB harf notu veya karşılığı olması gerekir. Lisansüstü programlarında başarılı/başarısız olarak değerlendirilen dersler için harf notu veya karşılığı aranmaz.

(4) Uluslararası ve ulusal öğrenci değişim programları kapsamında öğrencinin aldığı derslerin notları Üniversitede uygulanan not sistemine dönüştürülerek not döküm belgesine işlenir.

(5) Enstitü yönetim kurullarınca saydırılan derslerin notları Üniversitede uygulanan not sistemine dönüştürülerek not döküm belgesine işlenir ve bu derslerin diğer yükseköğretim kurumlarından alındığı belirtilir.

(6) Öğrencinin talepte bulunduğu derslerin sayılabilmesi için, dersi alıp başarılı olduğu tarihten itibaren üç yıldan fazla bir süre geçmemesi gerekir.

(7) Ders sayımı işlemi sonucu kabul edilecek derslerin sayıları aşağıdaki gibidir:

- a) Tezli yüksek lisans programı için en fazla dört ders,
- b) Tezsiz yüksek lisans programı için en fazla beş ders,
- c) Lisans derecesi ile kabul alan doktora programı için en fazla yedi ders,
- ç) Yüksek lisans derecesi ile kabul alan doktora programı için en fazla dört ders.

(8) Başka öğretim kurumlarından yatay geçiş yapan öğrencilerin ders intibakları, Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde yapılır.

Mazeretler ve kayıt dondurma

MADDE 47 – (1) Öğrencilerin; hastalık, doğum, doğal afet, yurt dışı görevlendirmelerde mazeretin başlangıcından itibaren; eğitim-öğretime devamı engelleyen diğer nedenlerden ötürü ise derslerin başlamasını takiben en geç iki hafta içinde mazeretlerini belgelendirmeleri ve enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi koşuluyla kayıtları dondurulur.

(2) Öğrencinin askere alınması veya tutuklu olması durumunda, müracaat etmeleri halinde ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile bu durumun başlangıcından sona ereceği tarihe kadar kaydı dondurulur.

(3) Öğrenci, kayıt dondurduğu yarıyılıda öğrenimine devam edemez ve sınavlara giremez.

(4) Kayıt donduran öğrencinin azami öğrenim süresi kayıt dondurma süresi kadar uzatılır.

(5) Kayıt dondurmak için yapılacak başvurular yarıyılın ilk on iş günü sonuna kadar yapılır. Bu öğrenciler başvurularını ders kayıt süresi içinde yapar. Sağlık nedenine dayanan kayıt dondurma istekleri bu sürenin dışındadır. Öğrencinin kayıt dondurma isteği bir yarıyıldan az olamaz.

(6) Kayıt dondurma süresi en fazla iki yarıyıldır.

Ders tekrarı

MADDE 48 – (1) Öğrenci başarısız olduğu seçmeli dersin yerine farklı bir ders alabilir. Ancak başarısız olduğu zorunlu dersleri tekrar almak zorundadır.

(2) Öğrenciler, ağırlıklı genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri tekrarlayabilir. Tekrarlanan derste önceki not ne olursa olsun, alınan son not geçerlidir.

Tez başlığının değiştirilmesi

MADDE 49 – (1) Tez başlığı değişikliği önerisi, lisansüstü programlarda tez çalışmasının her aşamasında yapılabilir. Ayrıca tez savunması sırasında jüri üyelerinin ortak kararıyla tez başlığı değişikliği önerilebilir.

(2) Anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez başlığında değişiklik yapılabilir.

Sınav sonuçlarına itiraz ve değerlendirilmesi

MADDE 50 – (1) Öğretim üyesinin sınav notunu düzeltme başvurusu, söz konusu dersin sonucunun ilan edildiği tarihten itibaren beş iş günü içerisinde enstitü müdürlüğüne gerekçesini belirten bir dilekçe ve düzeltmeye esas olacak ekleri ile gerçekleşir. Düzeltme işlemi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(2) Maddi hatalar nedeniyle sınav sonuçlarına itirazı olan öğrenci bu itirazını, sınav sonuçlarının ilanından itibaren beş iş günü içinde anabilim dalı başkanlığına yazılı olarak yapabilir. Bu itiraz ders sorumlusuna iletilir. Ders sorumlusu tarafından yapılan yeniden değerlendirmede maddi hata görülürse, gerekli not düzeltmesi yapılarak en geç bir hafta içinde enstitü müdürlüğüne bildirilir. Ders sorumlusunun verdiği not kesindir. İtirazın tetkik ve değerlendirilmesi, itirazın yapıldığı tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde sonuçlandırılır.

Tebliğat

MADDE 51 – (1) Öğrencilere yapılacak genel duyurular yazılı olarak birimlerdeki duyuru panoları veya enstitünün internet sitesi vasıtasıyla ilan edilir.

(2) Öğrenciye her türlü tebliğat, öğrencinin resmi kayıtlarda yer alan posta adresine veya öğrenciye Üniversite tarafından sağlanan e-posta adresine gönderilerek yapılır.

(3) Öğrenci Üniversite tarafından sağlanan e-posta adresine gönderilen iletileri izlemekle yükümlüdür.

(4) Enstitüye bildirdikleri adresi değiştirdikleri halde bu değişikliği enstitüye bildirmemiş, yanlış ya da eksik bildirmiş öğrencilere yapılan tebliğatlarda bu durumlardan doğacak sonuçlardan enstitü sorumlu değildir.

Disiplin

MADDE 52 – (1) Lisansüstü program öğrencilerinin disiplin işlemlerinde, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

İlişik kesme

MADDE 53 – (1) Aşağıda belirtilen durumlarda öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir:

a) Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre Üniversiteden çıkarma cezası alanlar,

b) Ağır ruhsal bozuklukları Üniversite hastanesi veya tam teşekküllü devlet hastanelerinden alınmış rapor ile belgelenen öğrencilerden; bu hastalığı nedeniyle tüm öğrenim süresi içinde devamsızlığı iki yılı aşarlarda, yeniden sağlık raporu alınmak ve incelenmek suretiyle öğrenimlerine devam edemeyeceklerine, ilgili yönetim kurulunca karar verilenler,

c) Kendi isteği ile kaydını alanlar.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 54 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu, Senato, enstitü kurulu ve enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 55 – (1) 10/9/2013 tarihli ve 28761 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bursa Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Aşağıdaki hükümler sadece 2013-2014 eğitim-öğretim yılından önce enstitüye kayıt yaptırmış öğrencilere uygulanır:

a) 20 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki esaslar çerçevesinde yarıyıl sonunda 100 üzerinden alınan ham puanlara göre harf notları verildikten sonra; bilimsel hazırlık, yüksek lisans ve doktora programlarında AA, BA, BB, CB ve CC notlarını alan öğrenci o dersi başarmış sayılır,

b) Doktora programındaki öğrencilerden, programdan mezun olmaları için 35 inci maddenin beşinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen yayın şartı aranmaz,

c) Doktora programına, tezli yüksek lisans programında derslerini en az 3,60 AGNO ile tamamlayan öğrenciler, ilgili enstitünün belirleyeceği koşullarda doktora programına doğrudan geçiş için başvurabilir, hükmü kapsamında alınan öğrencilere, doktora diploması ile birlikte yüksek lisans diploması da verilir. Ancak bu öğrencilerden herhangi bir nedenle doktora programını tamamlayamayanlar, yüksek lisans diploması alabilmek için yüksek lisans tezlerini tamamlamak zorundadır.

Yürürlük

MADDE 56 – (1) Bu Yönetmelik 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 57 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bursa Teknik Üniversitesi Rektörü yürütür.